

**Skillstrainingscentrum Limburg
Verpleegkundigen
Wijkverpleegkundigen**

Module 4
Opleiding: Risicovolle en Voorbehouden Handelingen
2019 / 2020

Zuurstof, uitzuigen en tracheacanule tracheostoma

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotografie, microfilm, geluidsband elektronisch of op welke andere wijze ook en evenmin in een retrievalsystem worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ONDERWIJSBIJEENKOMST

Zuurstof, uitzuigen en tracheacanule tracheastoma

Vaardigheden:

- **Zuurstof toedienen**
- **Tracheacanule verzorgen**
- **Tracheastoma met een stemprothese verzorgen**
- **Secreet uitzuigen uit de bovenste luchtwegen en bij een tracheastoma/canule**

Doelstellingen

Na verwerking van de voorbereidende opdrachten en deelname aan de bijeenkomst, kan de deelnemer:

- Het theoretisch deel van de protocollen benoemen.
- De benodigdheden benoemen die noodzakelijk zijn om volgens de protocollen te kunnen werken.
- De hier onderstaande handelingen volgens protocol uitvoeren;
  - Zuurstof toedienen vanuit een zuurstoffles, zuurstofconcentrator en vanuit een centraal systeem;
  - Zuurstof toedienen middels een:
    - neusbril
    - neuskatheter
    - mondkapje
  - Een tracheacanule verzorgen;
  - Een tracheastoma met een stemprothese verzorgen;
  - Secretet uitzuigen uit de bovenste luchtwegen en bij een tracheastoma/canule.

Programma

Inleiding op de bijeenkomst.	05 min
Demonstratie Zuurstof toedienen middels: <ul style="list-style-type: none"> • neusbril • neuskatheter • mondkapje	15 min
Oefenen in subgroepjes in de protocollen.	15 min
Demonstratie Een tracheacanule verzorgen Een tracheastoma met een stemprothese verzorgen	40 min
Pauze	10 min
Oefenen in subgroepjes in de protocollen.	25 min
Demonstratie Secretet uitzuigen uit de bovenste luchtwegen	15 min
Oefenen in subgroepjes in de protocollen.	15 min
Toetsing	30
Evaluatie	10 min
	Totaal: 180 min.

Voorbereidende studieactiviteiten

Studieactiviteit

Bestudeer uit de literatuurbijlage de protocollen en artikelen

Deze literatuur kan worden ingezien op de site:

www.skillstrainingscentrumlimburg.nl

Zelfkennis toets

Beantwoord onderstaande vragen schriftelijk:

1. Wat verstaat men onder een tracheotomie?
2. In de zorg voor de patiënt met een tracheostoma is het belangrijk om aan de luchtvochtigheid te denken, waarom?
3. Noem twee manieren om de luchtvochtigheid in de luchtpijp te verhogen.
4. Wanneer wordt een tracheotomie verricht?
5. Welke redenen zijn er om een kunstneus te dragen? Benoem er minimaal 4.
6. Welke schimmelsoort hecht zich makkelijk op een stemprothese?
7. Bij het uitzuigen van een tracheacanulle zijn een aantal punten van groot belang.
  - a. Wat is de aanbevolen zuigkracht voor het uitzuigen van de trachea bij volwassenen?
  - b. Welke dikte zuigkatheter moet men nemen?
  - c. Wat is de zuigdiepte?
8. Wat zijn de complicaties bij het uitzuigen van de bovenste luchtwegen? Benoem er 3.
9. Welke principes moet je in acht nemen t.a.v. de zorg voor een veilige omgeving bij de zuurstoftoediening?
10. Welke formule ken je om uit te rekenen hoeveel minuten zuurstof je kunt geven met een zuurstofcilinder?

Literatuur

Studie literatuur

Anatomie Luchtwegen

Artikel:

Titel: Protocol tracheotomie V&VN
Bron: V&VN
Auteur: V&VN

Protocollen:

- Zuurstof toedienen
- Tracheacanule verzorgen
- Tracheastoma met een stemprothese verzorgen
- Secretet uitzuigen uit de bovenste luchtwegen en bij een tracheastoma/canule

Titel: Allemaal beestjes
Bron: Nursing 2015
Auteurs: Alliette Jonkers

Titel: Inhalatietherapie opletten geblazen
Bron: Nursing 2015
Auteurs: Alliette Jonkers

Titel: Verdient een neusbril de voorkeur bij zuurstoftherapie
Bron: Nursing 2016
Auteurs: Jola van Dam en Annette van Hell

Verrijkingliteratuur:

Titel: Het toedienen van zuurstof
Bron: TvV
Auteur: Hanneke van Veen

Titel: Pas op voor overdosis, vuur en bevroering
Bron: Nursing
Auteur: Els Put

Titel: Regels van het vernevelen
Bron: Nursing
Auteur: Marloes Oelen

Titel: Richtlijn palliatieve zorg bij mensen met COPD
Bron: Nursing
Auteur: Alliette Jonkers

Titel: Verplegen in hoofd en halsgebied
Bron: Nursing
Auteur: Adri van Beelen

Titel: Leven als gelaryngectomeerde
Bron: Mediprof
Auteur: Mediprof

Protocollen

Protocollen worden door de instelling verstrekt. Veelal zijn dit de Vilans Protocollen. Zelf gemaakt protocollen zijn ook mogelijk mits deze aan de in Nederland geldende richtlijnen voldoen qua Hygiëne en handelswijze.